

AVIZ

referitor la proiectul de Ordonanță de urgență pentru modificarea și completarea Legii nr.76/2002 privind sistemul asigurărilor pentru șomaj și stimularea ocupării forței de muncă și a Legii nr.416/2001 privind venitul minim garantat

Analizând proiectul de Ordonanță de urgență pentru modificarea și completarea Legii nr.76/2002 privind sistemul asigurărilor pentru șomaj și stimularea ocupării forței de muncă și a Legii nr. 416/2001 privind venitul minim garantat, transmis de Secretariatul General al Guvernului cu adresa nr. 312 din 13.09.2021 și înregistrată la Consiliul Legislativ cu nr.D806/13.09.2021,

CONSILIUL LEGISLATIV

În temeiul art.2 alin.(1) lit.a) din Legea nr.73/1993, republicată și art.46 alin.2 din Regulamentul de organizare și funcționare a Consiliului Legislativ, republicat,

Avizează favorabil proiectul de ordonanță de urgență, cu următoarele observații și propuneri:

1. Prezentul proiect are ca obiect modificarea art.5 pct.IV⁴ din Legea nr.76/2002 privind sistemul asigurărilor pentru șomaj și stimularea ocupării forței de muncă, cu modificările și completările ulterioare, cuprinzând definiția expresiei „tânăr NEET”, în sensul extinderii vârstei maxime.

De asemenea, se intervine asupra Legii nr.416/2001 privind venitul minim garantat, urmărindu-se, printre altele: reglementarea încetării dreptului la ajutorul social după finalizarea celor 6 luni sau dacă raportul de muncă încetează în această perioadă; introducerea unor prevederi referitoare la posibilitatea depunerii și înregistrării electronice a solicitărilor, cererilor și documentelor doveditoare;

**CONFORM CU
ORIGINALUL**

inclusiunea de prevederi referitoare la înscrierea persoanelor apte de muncă din familiile beneficiare de ajutor social în programul educațional de tip „A doua șansă”; inclusiunea de prevederi referitoare la decontarea transportului pentru persoanele apte de muncă din familiile beneficiare de ajutor social care urmează cursurile programului „A doua șansă”, la o distanță mai mare de 5 km față de locuință; modificarea reglementării referitoare la sancționarea contravențională a beneficiarului.

2. Menționăm că prin avizul pe care îl emite Consiliul Legislativ nu se poate pronunța asupra oportunității soluțiilor legislative preconizate.

3. Cu privire la motivarea existenței situației extraordinare și a urgenței reglementării care au determinat promovarea măsurilor pe calea delegării legislative prin ordonanță de urgență, în raport de prevederile art.115 alin.(4) din Constituția României, republicată și ale art.43 alin.(3) din Legea nr. 24/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare, precum și de jurisprudența Curții Constituționale în materie, este necesară reformularea preambulului, prin precizarea detaliată a tuturor argumentelor care justifică atât motivele cu caracter de *urgență*, cât și *cazul excepțional*, care reclamă utilizarea acestui procedeu legislativ.

Precizăm că opinii similare au fost exprimate în avizul de oportunitate emis de către Departamentul pentru relația cu Parlamentul din cadrul Secretariatului General al Guvernului și în avizul Ministerului Justiției.

Semnalăm că în actuala formă nu sunt prezentate într-o manieră cuantificabilă elementele de fapt ale situației extraordinare și **nici justificată urgența reglementării**, întrucât, la **art.III** alin.(1) și (2) este stabilit **un termen de 60 de zile** de la publicarea ordonanței de urgență **pentru modificarea normelor metodologice** de aplicare a prevederilor Legii nr.416/2001, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr.50/2011 și **pentru intrarea în vigoare a art.II** al proiectului, cu excepția unui singur punct, care va intra mai târziu în vigoare.

Precizăm că, dacă adoptarea măsurilor cuprinse în prezentul proiect este stringentă, este necesară reglementarea unui termen mult mai scurt pentru aprobarea modificărilor normelor metodologice, de cel mult 15 zile.

Menționăm că, potrivit jurisprudenței Curții Constituționale, nemotivarea sau motivarea necorespunzătoare a urgenței reprezintă motive de neconstituționalitate a ordonanțelor de urgență.

4. La **titlu**, în vederea evidențierii în mod riguros, corect și integral a obiectului de reglementare al proiectului, este necesară reformularea astfel: „Ordonanță de urgență **pentru modificarea art.5 pct.IV⁴ din Legea nr.76/2002** privind sistemul asigurărilor pentru șomaj și stimularea ocupării forței de muncă, **precum și pentru modificarea și completarea Legii nr.416/2001** privind venitul minim garantat”.

5. La **preambul**, la **primul paragraf**, este necesară revederea sintagmei „adoptarea de către Comisia Europeană a Recomandării Consiliului”, în sensul indicării corecte a instituției Uniunii Europene care a adoptat recomandarea menționată.

Totodată, este necesară revederea sintagmei „au părăsit educația formală”, care nu beneficiază de accepțiune juridică și înlocuirea acesteia cu o formulare consacrată în Legea educației naționale nr.1/2011.

La **paragraful al doilea**, pentru precizia și rigoarea exprimării, propunem ca formularea „ale statelor membre, care sunt disponibile în general pentru tinerii cu vârsta între 15 și 29 de ani” să fie înlocuită prin formularea „ale statelor membre ale **Uniunii Europene**, care sunt disponibile în general pentru tinerii cu vârsta **cuprinsă** între 15 și 29 de ani”.

La **paragraful al cincilea**, pentru o corectă exprimare, sintagma „pandemiei COVID 19” se va înlocui prin sintagma „pandemiei de COVID-19”.

Totodată, în vederea întregirii informației juridice, este necesară redarea titlului Legii nr.416/2001, respectiv „**privind venitul minim garantat**”.

6. La **art.I**, pentru respectarea exigențelor de tehnică legislativă, propunem următorul text:

„Art.I. - La articolul 5 din Legea nr.76/2002 privind sistemul asigurărilor pentru șomaj și stimularea ocupării forței de muncă, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 103 din 6 februarie 2002, cu modificările și completările ulterioare, punctul IV⁴ se modifică și va avea următorul cuprins:”.

Pe cale de consecință, textul „1. La articolul 5, punctul IV⁴ va avea următorul cuprins:” va fi eliminat.

7. La **art.II pct.2**, referitor la introducerea **art.6³**, semnalăm că ipotezele prezentate la alin.(1) și (2) nu prezintă legătură tematică, motiv pentru care, în acord cu exigențele de tehnică legislativă, propunem redarea celor două norme în cadrul a două articole distincte, **art. 6³** și **art. 6⁴**.

Drept urmare, **partea dispozitivă** se va modifica în consecință, iar punctele subsecvente se vor renumera.

De asemenea, toate trimiterile ulterioare la actualul **art.6³** vor fi revăzute.

În cazul nepreluării observațiilor de mai sus, pentru asigurarea corecteii aplicări a normelor propuse, trimiterile la actualul **art.6³** vor cuprinde și alineatul vizat.

La textul preconizat pentru actualul **art.6³ alin.(2)**, este necesară eliminarea exprimării declarative „Pentru stimularea angajării”.

Totodată, pentru precizia redactării, este necesară inserarea cuvântului „**teritorială**” după termenul „agenția”.

În plus, pentru o mai bună redactare, propunem înlocuirea expresiei „din 6 în 6 luni” prin expresia „la fiecare 6 luni”.

8. La **art.II pct.3**, în textul preconizat pentru **art.8 alin.(1) lit.i)**, în vederea realizării acordului gramatical cu termenul „excepția” din partea introductivă a alineatului, substantivul „sumele”, din debut, va fi redat sub forma „**sumelor**”.

Totodată, pentru rigoare și evitarea dubiilor în interpretare, este necesară revederea sintagmei „nu au titlu de venituri salariale”, eventual aceasta putând fi înlocuită prin sintagma „nu sunt considerate venituri salariale, potrivit Codului fiscal”.

9. La **art.II pct.4**, în textul preconizat pentru **art.10 alin.(5)**, pentru a conferi eficacitate normei, este necesară prevederea unui termen în care să fie îndeplinită obligația de a dezvolta sisteme informatice de transmitere a solicitărilor.

10. La **art.II pct.6**, în textul preconizat pentru **art.15 alin.(9)**, pentru corelare cu norma propusă la **art.6³ alin.(2)**, unde nu sunt prevăzute termene, ci momente/perioade la care persoanele beneficiare de ajutor social au obligația de a se prezenta la agenția teritorială pentru ocuparea forței de muncă, propunem înlocuirea expresiei „în termenele prevăzute de” cu expresia „în **condițiile** prevăzute la”.

La textul preconizat pentru **alin.(10) teza I**, pentru o corectă exprimare, textul va debuta astfel: „**Nu sunt asimilate situațiilor prevăzute la alin.(7)**, situațiile în care ...”.

La teza a II-a, pentru evitarea exprimării pleonastice, sintagma „în termen de maximum 30 de zile” se va înlocui prin sintagma „în termen de 30 de zile”.

11. La art.II pct.7, semnalăm că norma propusă pentru **art.15² alin.(1)** prin care se condiționează angajarea persoanelor apte de muncă beneficiare de ajutor social de înscrierea și parcurgerea cursurilor programului educațional „A doua șansă”, **încalcă prevederile art.41 alin.(1) din Constituție referitoare la dreptul la muncă.**

Pe de altă parte, precizăm că nu orice persoană aptă de muncă beneficiară de ajutor social ar putea fi eligibilă pentru a urma cursurile programului educațional „A doua șansă”, astfel încât norma are și caracter discriminatoriu.

În acest sens, precizăm că, potrivit pct.35 din Anexa la Legea nr.1/2011, precum și potrivit art.29 alin.(4) și 30 alin.(2) din aceeași lege, **programele educaționale de tip „A doua șansă” sunt programe educaționale care au ca scop sprijinirea copiilor/tinerilor/aduților care au părăsit prematur sistemul de educație, fără a finaliza învățământul primar și/sau gimnazial, depășind cu cel puțin 4 ani vârsta de școlarizare corespunzătoare acestor niveluri**, astfel încât aceștia să își poată completa și finaliza învățământul obligatoriu, precum și să poată obține o calificare profesională.

Observațiile sunt valabile și pentru alin.(2), care prevede că nu orice persoană se poate înscrie la cursurile programului educațional „A doua șansă”, existând doar un anumit număr de locuri disponibile.

Având în vedere cele de mai sus, este necesară reconsiderarea întregului text al art.15², aceasta urmând a fi eliminat sau reformulat astfel încât să nu creeze discriminări între persoanele apte de muncă beneficiare de ajutor social și să nu li se îngrădească dreptul fundamental la muncă.

12. La art.II pct.9, în textul prevăzut pentru **art.20 alin.(1) lit.a)**, pentru evitarea dubiilor în interpretare, este necesară indicarea alineatului vizat din cuprinsul art.6³.

Observația este valabilă și pentru **pct.10** referitor la **art.20 alin.(1) lit.h) și i)**, precum și pentru toate situațiile similare.

13. La art.II pct.10, în textul prevăzut pentru **art.20 alin.(1) lit.i)**, semnalăm că textul este neclar în privința sintagmei „în

intervalul de 6 luni”, pentru asigurarea predictibilității normei, fiind necesară revederea și clarificarea acesteia.

14. La **art.II pct.12**, în textul prevăzut pentru **art.20 alin.(1¹)**, pentru o corectă exprimare, termenul „situația” se va înlocui prin termenul „situațiile”.

Observația este valabilă și pentru **pct.13** referitor la **art.20 alin.(2)**, precum și pentru toate situațiile similare.

În plus, la **art.20 alin.(1¹)**, semnalăm că partea finală „un tabel nominal cu persoanele apte de muncă beneficiare de ajutor social care s-au angajat pentru o perioadă de minimum 12 luni” nu este corelată cu redactarea propusă pentru **art.20 alin.(1) lit.a)** din proiect, ce trimite la **art.6³**, al cărui **alin.(1)** prevede că acordarea ajutorului social se prelungește pentru o perioadă de 6 luni în situația în care persoana singură aptă de muncă sau, după caz, una dintre persoanele apte de muncă din familia beneficiară de ajutor social se **angajează cu contract individual de muncă sau în baza unui raport de serviciu, pentru o perioadă de cel puțin 24 luni**. Prin urmare, este necesară reconsiderarea duratei perioadei prevăzute la **art.20 alin.(1¹)**.

15. La **art.II pct.13**, în textul preconizat pentru **art.20 alin.(2)**, din motivație redacțională și pentru conformitate cu normele de tehnică legislativă, exprimarea „...precum și de **art.15² alin.(4)**” se va scrie sub forma „...precum și la **art.15² alin.(4)**”.

16. La **art.II pct.14**, potrivit exigențelor de tehnică legislativă, sintagma „**alin.(4), (5) și (6)**” trebuie redată „**alin.(4)-(6)**”.

Referitor la textul preconizat pentru **art.21 alin.(4)**, pe de o parte, semnalăm lipsa de predictibilitate acestuia din cauza trimiterii imprecise la **art.6³**, care în actuala redactare conține două alineate, iar pe de altă parte, dacă sumele au fost încasate în mod necuvenit, acestea trebuie recuperate, fiind necesară revederea textului.

La **art.21 alin.(5)**, este necesară revederea și clarificarea normei, deoarece la **art.20 alin.(1) lit.i)** este prevăzută o situație generală – „cazul în care beneficiarii nu mai îndeplinesc condițiile prevăzute de prezenta lege”, - precum și una cu caracter de excepție – în cazul aplicării **art.6³**, fiind vizată, probabil ipoteza de la **alin.(1)**.

17. La **art.II pct.15**, pentru respectarea exigențelor de tehnică propunem următoare redactare a **părții dispozitive**:

„... La articolul 28¹ alineatul (1) se **modifică** și va avea următorul cuprins:”.

Observația este valabilă și pentru **partea dispozitivă a pct.17 al art.II.**

18. La art.II pct.16, partea dispozitivă trebuie redactată în conformitate cu exigențele de tehnică legislativă, după cum urmează:

„... La articolul 28¹ alineatul (2), după litera a) se introduc două noi litere, lit.a¹) și a²), cu următorul cuprins:”.

19. La art.III alin.(1), pentru a fi justificată urgența reglementării, reiterăm observația referitoare la stabilirea unui termen mai scurt pentru adoptarea modificărilor normelor metodologice de aplicare a prevederilor Legii nr.416/2001, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr.50/2011, de maximum 15 zile, cu atât mai mult cu cât cea mai mare parte a proiectului, art.II, va intra în vigoare odată cu intrarea în vigoare a hotărârii Guvernului prin care se modifică normele metodologice menționate.

Totodată, pentru respectarea stilului normativ, propunem următoarea redactare pentru **alin.(1):**

„Art.III. - (1) În termen de 15 zile de la **data publicării** în Monitorul Oficial al României, Partea I, a prezentei ordonanțe de urgență, Ministerul Muncii și Protecției Sociale va elabora și va supune spre aprobare Guvernului hotărârea de modificare și completare în mod corespunzător a Hotărârii Guvernului nr.50/2011 pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a prevederilor Legii nr.416/2001 privind venitul minim garantat”.

La **alin.(2),** este necesară reformularea textului în privința sintagmei „de la intrarea în vigoare a normelor metodologice”, trimiterea urmând a viza hotărârea Guvernului ce urmează a fi adoptată în temeiul alin.(1), prin care se va interveni asupra Hotărârii Guvernului nr.50/2011.

În ceea ce privește **alin.(3),** care cuprinde dispoziția de republicare a Legii nr.416/2001, precizăm că acesta trebuie să fie redată într-un articol distinct care va fi poziționat în finalul actului normativ, marcat în mod corespunzător.

PRESEDINTE

Florentin IORDACHE

București
Nr.740/14.09.2021